

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 14.11.2011
Sayı: 122

10/292

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sanayileşme ve artan iç göçe bağlı olarak ortaya çıkan çarpık yapılaşma nedeniyle Türkiye bugün önemli bir çevre sorunuyla karşı karşıyadır. Özellikle birçok sanayi tesisini barındıran dolayısıyla çarpık kentleşmeye maruz kalan, su kaynakları tarım ve orman alanlarının tehdit altında olduğu, çevre sorunlarının hızla yoğunlaşarak yaşandığı Kocaeli; insan sağlığının ve yaşam kalitesinin kötüye gittiği en acil önlemlerin alınması gereken kenttir. 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunun 3. Maddesinin B bendinde belirtildiği gibi 'Sanayinin uygun görülen alanlarda yapılanmasını sağlamak, çarpık sanayileşme ve çevre sorunlarını önlemek, kentleşmeyi yönlendirmek, kaynakları rasyonel kullanmak...' amacını yitirmiştir. Belli bölge ve illerde yoğunlaşan OSB'lerde bu durumu açıkça ortaya koymaktadır.

GEREKÇE

Kocaeli; sanayi tesislerinin, hammadde kaynaklarına kolayca ulaşılabilirdiği, liman imkanlarının fazla bulunduğu kara ve demiryolu ulaşımının rahatça yapılabilirdiği hammaddenin limandan fabrikaya kısa, ekonomik ve güvenli yollardan rahatça ulaştırılabildiği depo ve antrepoların yoğun olarak bulunduğu bir il olması sebebiyle tercih nedeni olmuştur. Bu sebeplerden dolayı Kocaeli'nde üretim faaliyetlerini sürdüren sanayi tesislerinin yoğunluğuna rağmen yenileri açılmaya devam etmektedir. Bu durumda da endüstrileşmeye paralel olarak çevre sorunlarında meydana gelen artış, Kocaeli'ndeki kalkınma çabalarının, çevrenin korunması ve sürdürülebilirlik hedefi ile çelişmeye neden olmaktadır. Bugün Kocaeli'nde 400 adet birinci sınıf 7000 adet ikinci ve üçüncü sınıf Gayri Sıhhi Müessese, 16 adet OSB, 2 adet serbest bölge, 3 adet teknopark bulunmaktadır. KSO 2009 verilerine göre; Türkiye'de yer alan 500 büyük sanayi kuruluşundan 82'si Kocaeli'nde yer almaktadır. Bu verilerden de anlaşılacağı üzere Kocaeli sanayiye doymuş bir kenttir.

Kocaeli ilinde, uzun yıllardan beri endüstrinin ve ticaretin hızla artması ve buna bağlı olarak nüfusun kırsal alandan kent merkezine doğru artması nedeniyle alt yapı ve çevresel önlemler yetersiz kalmış ve sonuçta ciddi çevresel sonuçlar ortaya çıkmıştır. Nüfus yoğunluğu açısından Türkiye genelinde km^2 96 kişi düşerken Kocaeli'nde ise bu rakam km^2 de 432 kişiye çıkmaktadır. Bunun sonucunda oluşan çevre kirliliği hava, su ve toprak kalitesine olumsuz yönde etkilemiş ve sonuçta insan sağlığını tehdit eden bir boyuta ulaşmıştır. Dünyanın önemli metropollerinde kişi başına düşen aktif yeşil alan miktarı; Bonn için 37 m^2 , Paris için 12 m^2 , Newyork için 19 m^2 dir. 2009 yılı İl Çevre Durum Raporu'na göre İzmit kenti kişi başı aktif yeşil alan miktarının 10 m^2 ye çıktığı ancak yine de dünya metropollere ulaşamadığı görülmektedir.

2007 verilerine göre Kocaeli'nde toplam tarım arazilerinin %10'u, verimli arazilerin ise yaklaşık %20' si amaç dışı kullanıma açılmıştır. Merkezde, Alikahya, Köseköy, Suadiye, Kullar ve Arslanbey gibi ovalarda bulunan verimli tarım arazilerinin fabrika ve konut alanı olmasıyla

nedeniyle nitelikli tarım arazileri azalmış, yok denecek kadar az olan ilk dört sınıf toprakların sanayi ve yerleşime ayrılması nedeniyle, üreticiler %10'un üzerinde eğimli altıncı ve yedinci sınıf arazilerde tarım yapmak zorunluluğunda bırakılmıştır. Kocaeli'nin sektörel dağılımında KSO 2009 verilerine göre sanayinin payı %73, hizmetlerin payı %14, ticaretin payı %9'ken tarımın payı ise yaklaşık %3' tür.

Sanayileşmeyle birlikte Körfez çevresinde sanayi tesislerinin çoğalması, sanayi yakınında kaçak yapılaşmalar ortaya çıkması, dolgular ile kıyıların işgal ve tahrip edilmiş olması gibi nedenlerle İzmit Körfezi limanlar, tersaneler ve depolama tesisleri ile dolmuştur. Kıyıdağı dolgu alanları bugün itibarıyla yaklaşık 6.300.000 m² ye ulaşmıştır.

OSB ve KSS yer seçimlerinde bölgenin ekolojik dengesi gözetilmemiş bitkisel ve hayvansal denge bozularak çevrenin geleceği tehlikeye atılmıştır.

Anayasamızın 56. Maddesi 'Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşın ödevidir.' demektedir.

Bu bağlamda; kentimizin korunması, burada yaşayan insanlarımızın sağlığı ve geleceği için gerekli tedbirlerin alınması ve sorunların giderilebilmesi amacıyla Anayasamızın 98. Maddesi, TBMM iç tüzüğünün 104. ve 105. Maddeleri çerçevesinde Kocaeli ilimizde yaşanan OSB'lerden kaynaklanan olumsuzlukların giderilmesi, çevre ve halk sağlığı yönünden gerekli tedbirlerin alınması için Meclis araştırması açılmasını talep ediyoruz. Gereği için yüce makamlarınıza arz ederiz.

Saygılarımızla.

Sözçü Tanrıkulu.

İstanbul
P. Temm.

Haydar AKAR ①
Kocaeli Milletvekili

İsmail Özkas
İstanbul Milletvekili

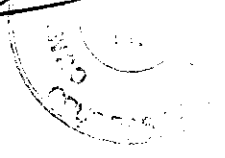
Gürküt ACAR 8
Antalya M. V.

Ali Demirci
Hülya Günen
İzmir Milletvekili

Hesran AKPOL 12

HATIR
HATIR

Mahmut Tanrı
İstanbul

Yeli Ayba 3

Mehmet Hilal Köpçü
Kocaeli 4

Faruk Hacıoğlu
Adana 5

Ayşe Nedret Akman
Balıkesir Milletvekili 11

Erdal AKSÜNGER
İzmir Milletvekili 9

Ali Demirci
Adana 13
Ali Serindap
Gaziantep M. V. 14

